

عنوان مقاله:

واکنش گندم های تتراپلوپید پوشینه دار به تنش کمبود نیتروژن در مقایسه با گندم ماکارونی

محل انتشار:

فصلنامه علوم گیاهان زراعی ایران، دوره 42، شماره 2 (سال: 1390)

تعداد صفحات اصل مقاله: 10

نویسندگان:

فرشته پورآذری - دانشجوی کارشناسی ارشد دانشکده کشاورزی دانشگاه یاسوج

پرویز احسان زاده - دانشیار دانشکده کشاورزی دانشگاه صنعتی اصفهان

شاهرخ جهان بین - دانشیار دانشکده کشاورزی دانشگاه یاسوج

خلاصه مقاله:

این آزمایش به منظور بررسی تاثیر کمبود نیتروژن بر عملکرد، اجزای عملکرد و برخی خصوصیات فیزیولوژیک ژنوتیپ های گندم تتراپلوپید در مزرعه به صورت کرت های خرد شده در قالب یک طرح بلوک کامل تصادفی به اجرا درآمد که در آن چهار سطح کود نیتروژن خالص (20، 80، 140 و 200 کیلوگرم در هکتار) به عنوان عامل اصلی و هشت ژنوتیپ گندم شامل گروه ژنوتیپ های ماکارونی (شوا و استاگانا) و گروه ژنوتیپ های گندم پوشینه دار (سینگرد، شهرکرد، جونقان، خویگان، زرنه، اوزون بلاغ) به عنوان عامل فرعی در سه تکرار مورد ارزیابی قرار گرفتند. نتایج حاصل از بررسی تاثیر نیتروژن بر صفات مورد بررسی نشان داد که اثر کود نیتروژن بر شاخص سطح برگ، تعداد پنجه در مترمربع، عملکرد دانه و مقدار پروتئین دانه، معنی دار بود و بین ژنوتیپ ها نیز از لحاظ کلیه صفات به جز میزان کلروفیل b، عملکرد ماده خشک و پروتئین دانه تفاوت معنی داری مشاهده شد. اثر متقابل ژنوتیپ با مقدار نیتروژن برای صفات شاخص سطح برگ، کلروفیل a، b و کل، تعداد سنبله در مترمربع، تعداد دانه در سنبله و پروتئین دانه معنی دار بود. همچنین اثر متقابل گروه ژنوتیپ در نیتروژن برای شاخص سطح برگ، تعداد دانه در سنبله، عملکرد دانه و درصد پروتئین دانه معنی دار بود، که نشان دهنده اثر متفاوت مقادیر کود نیتروژن بر صفات هر یک از گروه های گندم زراعی و پوشینه دار است. بالاترین مقدار در صفات وزن هزار دانه (45.2 گرم)، تعداد دانه در سنبله (36.4) و عملکرد دانه (5028.8 کیلوگرم در هکتار) و شاخص برداشت (26.6 درصد) به گروه ژنوتیپ های زراعی تعلق داشت. حداکثر مقدار کلروفیل کل (3.69 میلی گرم بر گرم وزن تر برگ)، تعداد سنبله در مترمربع (941.2) و درصد پروتئین دانه (16 درصد) نیز به گروه ژنوتیپ های پوشینه دار تعلق داشت. با توجه به نتایج فوق چنین به نظر می رسد که ژنوتیپ های پوشینه دار تتراپلوپید تحمل بیشتری نسبت به ژنوتیپ های اصلاح شده در مقابل کمبود نیتروژن از خود نشان می دهند و می توان از این غلات قدیمی جهت کشت در مناطقی با فقر غذایی و تهیه محصولات متنوع غذایی نیز بهره گرفت.

کلمات کلیدی:

نیتروژن، گندم پوشینه دار، گندم ماکارونی، عملکرد دانه، فلورسانس

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/704473>

